

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/330
KARAR NO : 2021/377
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: cra ve flas Kanunu'nun 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : A.Nakliyat ve Dı Ticaret A. .
Vekili : Av. H. .A.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. Y.E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacı irketçe ticari faaliyet kapsamında üçüncü ahsa kiralanan 34 C..... plakalı aracın, 15/03/2013 tarihinde karı tı ı kazanın gerçekleşmesinde olayında davalı idarenin hizmet kusuru bulundu undan bahisle söz konusu kaza nedeniyle u ranıldı ı ileri sürülen zararlar nedeniyle 17.100 TL maddi tazminatın 15/03/2013 tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi için ba latılan icra takibinin itiraz üzerine durdu unu belirterek itirazın iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **istanbul (Anadolu) 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/09/2018 tarihli ve E.2018/387 K.2018/172 sayılı kararı** ile, "*Davanın HMK'nun 114/1-b ve 115/2.maddeleri uyarınca davanın dava artı yoklu u nedeniyle usulden reddine*" dair verdi i kararın kesinle ti i anla ılmı tır. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir;

"...kazanın davalı Karayolları Genel Müdürlü ünce yolda gereken i aretlemeleri yapmamasından dolayı meydana geldi i iddia edilmi olması bakımından KTK'nun 85 ve devamı maddelerinde düzenlenen i letenin hukuki sorumlulu una de il, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmedi i, yani yürütülen kamu hizmetinin kusurlu i letildi i, meydana gelen kazada hizmet kusuru bulundu u iddiasından kaynaklandı ndan uyu mazlı ın çözümünüün idari yargının görevinde bulundu u..."

3. Davacı vekili bu kez tazminat istemiyle idari yargıda dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **Bolu dare Mahkemesi, E.2021/302 sayılı dosyasında 31/03/2021 tarihli gönderme kararıyla,** 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 14/04/2021 tarihli ve E.2021/302 sayılı üst yazı ile Uyu mazlık Mahkemesine ba vurmu tur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde, " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dahil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünüün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." kuralına yer verilmi tir.

2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vurulan üzerine Anayasa Mahkemesince "... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı ın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı ın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması hâlinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." gerekçesiyle kural Anayasa'ya aykırı görülmeyerek iptal isteminin reddine karar verilmi tir. (Anayasa Mahkemesi Kararı, 26/12/2013 tarih ve E:2013/68, K:2013/165 sayılı kararı; R.G. 27/03/2014, Sayı: 28954).

Uyu mazlık Mahkemesi de Anayasa Mahkemesinin yukarıda yer verilen kararını referans alarak, "...Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında "Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanununun 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Mahkememiz olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir. Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanununun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır..." gerekçesiyle benzer uyu mazlıklarda adli yargının görevli oldu u sonucuna ula ılmı tır. (Uyu mazlık Mahkemesi Kararı, E:2014/834, K:2015/79) Yine Uyu mazlık Mahkemesinin E:2015/726, K:2015/728 sayılı ve E:2015/670, K:2016/671 sayılı kararları ile di er pek çok kararında da benzer uyu mazlıkların görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u belirtilmi tir.

Bu çerçevede Anayasa Mahkemesi ve Uyu mazlık Mahkemesinin yukarıda özetine yer verilen kararlarında i aret edildi i üzere, dava konusu uyu mazlı ın görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdi i sonucuna ula ılmaktadır..."

III. LG L HUKUK

5. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun " lamsız takip" ba lıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmi ; de i ik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılaca ına i aret edilmi , de i ik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenlenece i ve 62-65. maddelerde itiraza ili kin hükümlere yer verilmi olup, de i ik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduraca ı kurala ba lanmı tır.

6. Aynı Kanun'un 67. maddesi öyledir:

"Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebli i tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye ba vurarak, genel hükümler dairesinde alaca ının varlı ını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

Bu davada borçlunun itirazının haksızlı ına karar verilirse borçlu, takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı, di er tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan eyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan mebla ın yüzde kırkıdan a a ı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkûm edilir.

tiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna ba lıdır.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alaca ını dava etmek hakkı saklıdır "

7. Anılan Kanun'un de i ik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmektedir.

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun " dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı" ba lıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar olarak sayılmı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Engin SEL MOGLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, davalı sorumluluk sahasındaki yolda meydana gelen kaza sebebiyle olu an hasar bedelinin tahsili amacıyla yürütülen icra takibine yapılan itirazın iptali istemiyle açılmıştır.

12. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, itiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için 2004 sayılı Kanun'da iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurma, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir. İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, 67. maddeye göre mahkemeye başvurma suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

13. Yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen mahkeme ile icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından başvuru asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının adli yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır.

14. Bu duruma göre, icra ve tasarruflar Kanunu'nun de ik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. Kaldığı ki davanın idarenin hizmet kusuru sonucu oluşan trafik kazasından kaynaklanan rücu tazminat davası olarak kabulü halinde de, Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşik içtihatları gereği 2918 sayılı Kanun uyarınca açılan her türlü sorumluluk davalarında adli yargı görevlidir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bolu İcra Dairesi Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile İstanbul (Anadolu) 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/09/2018 tarihli ve E.2018/387, K.2018/172 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜĞÜNE,

B. Bolu İcra Dairesi Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul (Anadolu) 27. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18/09/2018 tarihli ve E.2018/387, K.2018/172 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİNLİK OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
M. İsmail Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN